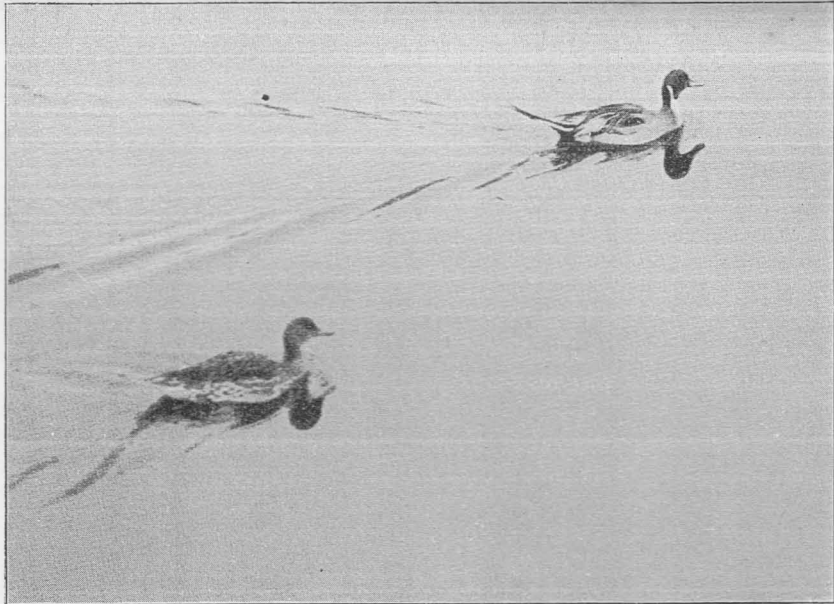

De pijlstaart

DOOR N. TINBERGEN. ☒ ☒

DE BEKENDE ZWEEDSE Vogelfotograaf Bengt Berg vertelt in zijn boek „Met de trekvogels naar Afrika” hoe hij tussen de oude Egyptische hieroglyphen het beeld vond van een vogel, die zo juist weergegeven was, dat nu nog met onfeilbare zekerheid de soort vastgesteld kon worden. Het was de pijlstaart, een eend van onze en nog hoger breedte, die op de trek in Egypte komt. Egypte schijnt een winterkwartier van deze mooie vogels te zijn. Bengt Berg trof ze dan ook op zijn reis aan en slaagde er zelfs in, ze op de film te krijgen. ☒

De pijlstaart komt ook in ons land voor. Als broedvogel zeer zeldzaam, in Limburg en op Oostvoorne o. a., als trekvogel meer algemeen.

Ik herinner me, hoe we eens een mooie lentedag besteed hebben aan een sluiptocht over de schorren, om de pijlstaarten van dichtbij te zien te krijgen. ☒

't Was op de Beer, dat mooie ongerepte gebied op de „kop” van Rozenburg. Aan de mond van de Brielse Maas, dus ten Zuiden van het duingebied, liggen uitgestrekte slikken, doorsneden door modderkreeken, die met elke vloed vollopen. Op het slik tussen de kreeken groeit een welige vegetatie, voornamelijk bestaande uit zeebies en zulte (zeeaster), hier en daar afgewisseld door riet. ☒

Zo'n tocht door deze schorren, zoals de slikken genoemd worden, zodra ze begroeid raken, moet op blote voeten gebeuren, want telkens moeten we kreeken en kreekjes oversteken, die er soms niet dieper uitzien dan enige decimeters, maar waar je soms tot over de knieën in de modder zakt. Maar het ploeteren door de zwarte klei vormt juist een grote attractie op zichzelf, en bovendien: hoe verder je in de modder zakt, hoe minder je boven de biezen uitsteekt. ☒

We waren met eb weggegaan, zodat we zeker waren dat de kreeken ondiep waren. Met hoogwater kan het je gebeuren dat de kreeken ondoorwaadbaar worden en dat je op een slikplaat het vallen van het water moet afwachten

Hoog boven ons in de stralende voorjaarshemel cirkelden grote roofvogels, bruine kiekendieven, de bewoners van de biezenwouden. Luid schalde hun roep over het wijde landschap. ☒

Af en toe kwamen we aan een open plek, waar op het slik van alles rondwandelde: logge bergeenden, grauwe ganzen en slanke steltlopertjes. Met de prismakijker voor de ogen zaten we dan stil achter het riet, vol aandacht voor het doen en laten van deze schuwe vogels. Telkens ging het verder, door de scherpe zeebies of over het glibberige slik. ☒

Plotseling stopten we. Daar lag voor ons, nauwelijks zichtbaar tussen de hoge zulte, de grote kreek, met een wijd uitzicht op het grote slik. Zoveel mogelijk gedekt tussen de biezen, zochten we een goede uitkijkpost op. Daar lagen we nu, ongezien, temidden van een zeer drukke vogelverblijfplaats. ☒

Tureluurs, wulpen, kieviten, oeverlopers liepen langs de waterkant, op een rijtje zaten een dertig wintertalingen te slapen, bergeenden draafden drukdoend over het slik, dat we de poten met de zwemvliezen in de modder hoorden kletsen. ☒

In een stille bocht van de kreek dreven allerlei eenden, veel van de gewone wilde, dan de mooie geelgekuifde smienten en de fijngetekende talinkjes. ☒

Buiten op een bank stond een groep grote, blanke vogels, die we door de kijker herkenden als lepelaars.

De vloed kwam opzetten; langzaam stroomde het water de kreek binnen. En met het water kwamen de eenden aandrijven, lieten zich meenemen vanuit de stille bocht, langs onze schuilplaats landwaarts. ☒

Dat werd een schitterende parade van bontgekleurde vogels. Wat een kleuren zagen we bij al die mooie mannetjeseenden! Behalve de smienten, bergeenden en talingen kwamen ook nog de slobenden voorbij met hun brede lepelsnavels. ☒

En daar, wat kwam daar voor een slanke vogel aanzwemmen? 't Was de pijlstaart, ons doelwit, waar we aldoor al op gehoopt hadden. Wat een slanke vogel; hoe sierlijk liep de fijne witte band langs de nek uit in de fluweelbruine kop. Ver buiten de vleugeltoppen stak de twee puntige staart uit. Langs zijn zijden hingen fijne sierveren, die met elk briesje opwapperden. Steeds nader kwam hij, en tussen de smienten uit de buurt kwam nu ook het vrouwtje te voorschijn, veel gedekter van kleur, maar even slank van houding. ☒

Zo zwommen ze ons voorbij, een lange wig trekkend in het spiegelgladde water. ☒

Spoedig waren ze uit het gezicht verdwenen. De opkomende vloed noodzaakte ons, de schuilplaats te verlaten, en dwars door de biezen aanvaardden we de terugweg, begeleid door de juichkreeken van de kiekendieven, die hoog boven ons nog aldoor hun speelvluchten hielden.

Ons Eigen Tijdschrift jan. '25

